

Flersprogethed i den tidlige franskundervisning? – lad os få gang i sproget!

Anna-Vera Meidell Sigsgaard & Annette Søndergaard Gregersen

Her kan du læse om, hvordan anvendelse af elevers mangfoldige sproglige viden, sproglige nysgerrighed og sproglige opmærksomhed kan støtte op om deres tidlige læring af det franske sprog, så de får mulighed for og lyst til at bruge sproget i små meningsfulde dialoger fra første lektion.

Allerede første lektion i fransk i august måned i 5. klasse handler om at udvikle en undervisningspraksis, der inddrager alle elevers sproglige og kulturelle forkundskaber, færdigheder og viden i forhold til det undervisningsforløb, der indleder skoleåret. Det betyder ikke, at læreren skal kunne tale alle de sprog, som eleverne taler/kender til. Undervisningens centrale element er gennem en chunk-baseret undervisning (Henriksen & von Holst-Pedersen, 2018) at give alle elever mulighed for at tilegne sig funktionelle udtryk og sætninger, som de kan anvende i små meningsfulde dialoger i og uden for klasserummet, fx kan eleverne hilse på hinanden på et selvvalgt sprog i en klasse-rundtur.

Herefter introducerer læreren hilsesituationen på fransk ved at modellere en hilsesituation med en kollega eller en elev: 'Bonjour monsieur/madame. Comment ça va ? Ça va bien, et vous ? Ça va bien, merci'.

Brug målsproget i undervisningen, men inddrag samtidig alle de sprog og den sproglige viden, som er til stede i klasserummet gennem anerkendelse og sproglig nysgerrighed. I begynderundervisningen vil fransklæreren oftest have fokus på den sproglige læring i emnet. Men det har stor betydning for en involvering af eleverne, at læreren også har fokus på emnets indholdsside.

Indholdssiden, dvs. elevernes hverdags- og skoleviden (som for nogle elever kan forekomme på andre sprog end dansk om fx mad og fester) kan indgå i indledningen til et emne. Her kan læreren lade det fransksprogede træde i baggrunden for igen at inddrage det, når der skal sættes ord på den viden, som eleverne supplerer med. På den måde bygges der bro fra elevernes erfaringer til målsproget fransk. I denne fase er det vigtigt at lade elevernes sproglige viden og nysgerrighed komme til udtryk, fx ved at gætte familienavne (mor, far, søster, bror etc.) via elevernes førstesprog, relaterede sprog (fx spansk eller italiensk) eller engelsk, som alle eleverne i klassen har som fælles 1. fremmedsprog.

Thème 1: Je me présente

Membres de la famille

1. Tryk på knappen ved ordene og lyt til dem.
2. Hvad betyder ordene? Træk ordene hen til de rigtige billeder.

▶ the mother	▶ the father	▶ la sœur	▶ le frère	▶ il nonno
▶ la grand-mère	▶ the grandfather	▶ the grandmother	▶ il padre	▶ the brother
▶ la mère	▶ la madre	▶ il fratello	▶ le père	▶ the sister
▶ la sorella	▶ le grand-père	▶ la nonna		

En sådan undervisningsform stiller krav til lærerens og teamets didaktiske kompetencer til at inddrage og anvende den sproglige viden, som eleverne, lærerne og forældrene møder ind i klassen

med. [De fem undervisningsforløb i fransk](#) tager selvfølgelig afsæt i elevernes nære verden (familieliv, skole, venner og fritid), men de åbner samtidig op for den frankofone og globale verden for franskeleverne.

Flersprogethed og den frankofone verden

Flersprogethed er et forholdsvis nyt fokusområde i fransk i folkeskolen. Franskundervisning har tidligere fokuseret på målsproglæring i en national kontekst, hvor der arbejdes med ordforrådstilegnelse fra dansk til målsprog og fra målsprog til dansk. Sprogundervisningen i fransk har således haft fokus på, at alle eleverne i klassen skulle lære fransk som målsprog via dansk (fx ”på fransk hedder en mor ’une mère’”). Men både elevgrupperne i en dansk franskundervisning og den franske befolkning er i dag heterogene med mange forskellige sprog, og derfor kan undervisningen blive mere sprogligt spørgende (fx ”hvad hedder en mor på spansk, tyrkisk etc.?”), ”Læg mærke til forskelle/ligheder, fx starter ordet for ’mor’ i mange sprog med en m-lyd og er kort med kun en eller to stavelser”). Og selvfølgelig medfører dette nye fokus på sprog og kultur en ny måde at tilrettelægge undervisningen på i fransk som skolefag. Både mht. materialevalg, planlægning, gennemførelse, feedback og evaluering må fransklæreren orientere sig i en forståelse af målsproget i en global og mangfoldig kontekst. Og elever med forskellige sproglige baggrunde må nu opfattes som kompetente sprogbrugere med alle de sproglige ressourcer, de bringer ind i skolens og sprogfagernes rum. Et emnevalg i 5. klasse kan dermed lige så godt tage afsæt i familie og traditioner i et fransktalende land på det afrikanske kontinent som i Frankrig, ift. fx skolegang og mad.

Frankrig og andre frankofone lande er i dag alle præget af kulturel kompleksitet (fx madvaner og familietraditioner) inden for det pågældende samfund og på verdensplan bl.a. grundet migration, flygtningestrømme, turisme og handel på tværs af landegrænser etc. Fra første lektion i 5. klasse kan franskundervisningen derfor med fordel tage udgangspunkt i en mangfoldighedspædagogik med fokus på både sprog og kultur. Man kan fx undlade at antage, at 'alle' franskmænd spiser croissanter til morgenmad, men at 'nogle' gør sådan og at andre gør noget andet. Frankrig som nationalstat eksisterer jo fortsat, men det betyder ikke at fokus alene skal være på Eiffeltårnet og Paris – om end hvis det er dét, børnene kender til, skal det selvfølgelig inddrages i undervisningen.

Hvis du vil vide mere:

Daryai-Hansen, P. & Albrechtsen, D. (red.) (2018). *Tidligere Sprogstart – Ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed*. Københavns Universitet: Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen. Hentet fra <https://tidligeresprogstart.ku.dk/publikationer>

Henriksen, B. & von Holst-Pedersen, J. (2018). *Ord og chunks læres i meningsfulde sprogbrugssituationer*. Københavns Universitet: Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen. Hentet fra <https://tidligeresprogstart.ku.dk/publikationer>

Udarbejdet af lektor Anna-Vera Meidell Sigsgaard og lektor Annette Søndergaard Gregersen i rammen af projektet "Tidlig sprogstart – Ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed", Konsortiet for Sprog og Fagdidaktik i folkeskolen, støttet af A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til Almene Formaal og Københavns Kommune.